

Els assistents a la Trobada de Centres d'Estudis de Rabós d'Empordà.

A continuació, Carme Jiménez, directora de l'Institut Ramon Muntaner, va fer una presentació dels diferents projectes que aquesta entitat està duent a terme en aquests moments, i incidí en el suport a les activitats dels

centres: ajuts a projectes, a activitats, a publicacions i a adquisició de material per part dels Centres d'Estudis dels Països Catalans. Tot seguit, prengué la paraula Josep Santesmas, president de la Coordinadora de Centres

d'Estudis de Parla Catalana, i se centrà exclusivament a explicar com aquesta entitat ha promogut la reaparició dels Plecs d'Història Local de la revista *L'Avenç*.

Tot seguit, Anna Gironella, guanyadora de

la Beca de Recerca en Ciències Socials i Humanes del Patronat Eiximenis, presentà el seu projecte sobre els hospitals medievals de Girona en els segles XIV i XV. Gironella pronuncià una breu conferència sobre la història dels hospitals a l'època medieval, fent esment dels existents a la ciutat de Girona a l'època objecte del seu treball.

La jornada finalitzà amb una visita al monestir de Sant Quirze de Colera, guiada per Dolors Codina, directora de les excavacions que s'hi han realitzat, i amb un dinar al restaurant Ca la Maria a Mollet de Peralada.

Joaquim Alvarado i Costa

El retaule del Calvari, perdut i recuperat

Fa un parell de mesos, la Generalitat de Catalunya va presentar als mitjans de comunicació el fragment del retaule gòtic reconegut com a part del Calvari de Ramon Solà II, membre de l'anomenada Escola de Girona de la segona meitat del segle XV. La presentació es va dur a terme al Museu d'Art de Girona, institució que acollirà la peça.

El concepte de patrimoni cultural, en aquest cas concretament de patrimoni artístic, inclou dins la seva definició dues accepcions diferenciades. D'una banda, el patrimoni cultural s'entén com a part del llegat d'una determinada

cultura. N'és l'essència, allò que aporta els seus trets diferencials respecte a les cultures veïnes. En aquest context, el fragment del Calvari té els trets estilístics i l'art característic del que s'anomena l'Escola de Girona del

segle XV. La seva exposició al Saló del Tron del Museu d'Art de Girona es pot llegir de dues maneres: com a fragment de l'art dels retaules de Catalunya, i també com a peça local.

D'altra banda, la definició de patrimoni cultural conté, en el seu significat, l'evolució d'allò considerat patrimoni de la nostra cultura. És a dir, la seva vida al llarg dels segles. Més enllà de ser objectes estancats en el moment en què es van crear o es van concebre, els elements patrimonials evolucionen, s'adapten i, d'alguna manera, sobre-

viuen als constants canvis de la societat que els adopta. En aquest sentit, el fragment del retaule del Calvari té una història pròpia, a part de formar part d'una obra d'art. Fins a l'any 1939 va estar a l'església de Santa Eulàlia de Cruïlles. Un cop finalitzada la guerra, la peça es va traslladar al Museu Diocesà de Girona, on es va conservar fins a l'any 1945. Els anys 70 la va comprar un antiquari i se'n va perdre el rastre fins que, fa uns anys, la Generalitat de Catalunya va iniciar les gestions per adquirir el fragment.

Ambdues parts de la definició de patrimoni cultural originen que, com en aquest cas, les peces adquireixin un elevat valor, tant artístic com històric o, fins i tot, emotiu per a la societat.

Amb la recuperació d'aquest fragment del retaule gòtic del Calvari, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya i el Museu

d'Art de Girona posen les bases de la protecció de tot allò que forma part de l'herència comuna de la nostra cultura. L'impediment que l'obra d'art s'exportés i la seva compra remarquen, d'alguna manera, el sentit de la seva definició com a patrimoni artístic: obres materials que donen sentit a la nostra vida.

Marta Pi Vázquez

Any Gaziell a Sant Feliu de Guíxols

Entre el 31 de març i el 9 de juny s'han celebrat a Sant Feliu de Guíxols els actes commemoratius dels 120 anys del naixement del periodista i escriptor Agustí Calvet, Gaziell.

Entre final del segle XIX i inici del XX, a Sant Feliu de Guíxols s'anaren configurant una sèrie de fets socials i circumstàncies econòmiques que donaren el que podríem dir el «naixement d'una

ciutat». Es vivia un moment excepcional, una època el punt àlgid de la qual pot situar-se entre el 1875 i el 1925. Els guixolencs eren actors-espectadors de l'aparició d'una «vila dels prodigis»

i sens dubte va ser un temps que els veïns creien en el que eren i en el que era la seva població, com si cada dia en llevar-se «estrenessin ciutat». En el vessant humà, existiren grans personalitats que, per la seva vàlua, avui són referència per a la història guixolenc.

Agustí Calvet Pascual, *Gaziell* (1887-1964) fou un gran periodista i assagista. De reconegut prestigi literari, va escriure nombrosos articles i llibres, claus per conèixer la nostra història i el nostre territori. Va treballar per a diferents diaris i fou director de *La Vanguardia* des del 1920 fins al 1936.

Enguany, que se celebren nombrosos aniversaris, com els de Rusiñol i Masó, la ciutat de Sant Feliu de Guíxols ha programat nombroses activitats per retre homenatge a Gaziell, organitzats per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols mitjançant el Servei d'Arxiu Municipal, la Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit, el Museu d'Història i el Servei Municipal d'Educació i per l'Associació Cultural el Mall.

Les activitats són molt variades: la presentació del documental en DVD *L'Home és el tot*; l'Itinerari Literari Gaziell; la guia i visita guiada «Un volt pel Sant Feliu de Gaziell»; una lectura de textos de

Gaziell; el comentari del llibre *Sant Feliu de la Costa Brava*; les exposicions «Llegint Gaziell. L'escriptor a través dels seus documents i llibres» i «Mirant Gaziell. Recreació en imatges dels escenaris literaris»; un cicle de conferències i presentacions; un curs de formació cultural, «Les quatre estacions de Gaziell»; la XXII Mostra Artística, els Tallers d'Història del curs escolar 2006-2007; l'Hora del Conte i lectura de fragments literaris de Gaziell a l'inici de tots els concerts i espectacles de la XLV Edició del Festival Internacional de la Porta Ferrada.

Tot plegat una gran programació, gràcies a la col·laboració i participació de nombroses persones i associacions de Sant Feliu de Guíxols. Així s'aconsegueix commemorar el naixement d'Agustí Calvet, *Gaziell*, i col·locar-lo al lloc que li correspon a la història, tot enriquint el ric mosaic de celebracions d'aquest any 2007.

Tant de bo el futur ens proporcioni personatges il·lustres del nivell de Gaziell per tal de continuar tenint referents i sentir-nos orgullosos de ser ciutadans de Sant Feliu de Guíxols i de seguir «estrenant» una ciutat cada dia.

Joan Vicens i Tarré